

šole novomeške, e) Karol Rudež, grajščak v gradcarskem Turnu in Martin Mohar, posestnik in novomeške okrož. sodnije adjunkt.

5. V okrajih črnomaljskem: a) c. k. okrajni glavar Tribuzzi, b) dekan Aleš v Semiču, c) dekan Aleš, d) Jan. Juvan, učitelj v Starem trgu, e) Jan. Kapele oskrbnik grajščine Komend. v Metliki in Jan. Kolbezen, posestnik v Črnomlju.

6. V okrajih kočevskem: a) c. k. okrajni glavar Fladung, b) Josip Novak, dekan kočevski, c) Martin Skubic, dekan ribniški, d) Lor. Dovžan, učitelj v Kočevji in Jož. Erker v Srednji vasi, e) Anton Treitz zdravnik v Kočevji in Jan. Podboj, posestnik v Ribnici.

7. V okrajih logaškem (v Planini): a) c. k. okrajni glavar Ogrinec, b) Feliks Stegnar, učitelj v Idriji, c) Jož. Boner, dekan vrhniški, d) Feliks Stegnar v Idriji in Leop. Božič, učitelj v Planini, e) Alojzij Perenič, župan planinski in Adolf Obreza, župan cerkniški.

8. V okrajih postojnskem: a) c. k. okrajni glavar Globočnik, b) Luka Hiti, fajmošter studenski, c) Jurij Grabrijan, dekan vipavski, d) K. Demšar, učitelj v Senožečah, Jožef Barle, učitelj v Vipavi, e) And. Lavrenčič, župan postojnski in Jož. Zelen, žup. senožeški.

9. V okrajih radolškem: a) c. k. okrajni glavar radolški pl. Wurzbach, b) Mih. Žolgar, gimnaz. prof. v Kranji, c) Simon Peharec, dekan v Gradu, d) Jožef Tuma, učitelj v Radoljici in Val. Zarnik, učitelj v Kropi, e) Lor. Pintar, fajmošter brezniški in Fr. Preželj, posestnik v Srednji vasi.

10. V okrajih kranjskem: a) c. k. okrajni glavar Derbič, b) Fr. Krašan, gimnaz. profesor v Kranji, c) Jan. Reš, dekan kranjski, d) L. Sadar, učitelj v Škofji Loki in Mih. Kuster, učitelj v Kranji, e) Mat. Pirec, trgovec v Kranji in Kar. Šavnik, lekarstva magister v Kranji.

11. V okrajih kamniškem: a) c. k. okrajni glavar Klančič, b) Matevž Močnik, učitelj v Ljubljani, c) Janez Fink, dekan v Kamniku, d) Franc Cerar, učitelj v Blagovici in Ant. Ribnikar, učitelj v Dolu, e) Janez Podrekar, trgovec v Kamniku in Jan. Debevec, posestnik v Kamniku.

12. V Ljubljani: a) župan ljubljanski dr. Župan, b) Jak. Smolej, ravnatelj gimnazije, c) dr. Len. Klofutar, prof. bogoslovja, d) Leop. Belar in Jak. Šot, učitelja, e) Kar. Dežman in Rajm. Pirker, mestna odbornika.

Okrajnim šolskim svetnikom v prevdarek.

„Po spodnjem Avstrijskem in tudi nekoliko drugje snujejo tako imenovane „napredovanjske kmetijske šole“, ker sl. ministerstvo kmetijstva v spomenici želi, da bi se v vsi Avstriji vpeljale take šole, za katere naj bi res vsakrati učitelj si prizadeval, da jih osnuje, ker so potrebne, če hočemo na boljše priti. V tej šoli naj bi se vsi v kmetijstvo spadajoči nauki po okoliščinah kraja podučevali. Tukaj naj bi se podučevalo o sadjereji, murboreji, o svilstvu, vinstvu, živinoreji, čbelarstvu, poljedelstvu, gozdarstvu in tudi sploh v kmetijski kemiji. Mislim, da najbolj kaže, da bi se take šole imele ob nedeljah in praznikih popoldne po božjej službi. Tudi se bodo kraji dobili, da se bodo v zimskih večerih lahko ustanovile. V take šole naj hodijo sedanji dečki nedeljske šole in tudi drugi starejši ukaželjni“.

„Da bo pa učitelj mogel tu podučevati, mora mnoge slovenske in nemške kmetijske knjige brati. Vodilo učiteljem za te predmete na Slovenskem naj bi bilo: „Ponovilo potrebnih naukov za nedeljske šole na kmetih, 3. del“, ker v tej knjigi, ki jo je

sl. ministerstvo priporočevalo za nedeljske šole, se popisujejo imenovani predmeti razun kmetijske kemije. S temi bukvami, če jih učitelj zna rabiti, se bo veliko veliko storilo za našega, še premalo podučenega kmeta“.

„Za poduk v kmetijski kemiji naj si vsak učitelj oskrbi Vrtovčevo „kmetijsko kemijo“, ker ta zlata vredna knjiga, za katero nas Nemci lahko zavidajo, obsega vse, kar smo se na Dunaji po 2 uri na dan o kemiji učili. Ker je pa pri takih učbah kazalni poduk najbolj tehten in zdaten, zato si bo moral učitelj po moči tudi teh učnih pripomočkov poskrbeti“.

„Sadjerejno šolo bo učitelj sam napravil“.

„Čbelarstvo se z majhnimi stroški prične, ali pa se kak čbelar v vasi dobi, da rad svoje čebele ukaželjni mladini razkazuje“.

„V drugih predmetih se bo tudi manj ali več v kazalnem poduku storilo in tako se bodo ti nauki pospeševali na blagor našemu kmetu in celi Avstriji!“

Tako je pisal nek dopisnik v 1. listu „Učit. Tov.“ leta 1869.

Ta važni spis podajam zdaj častitim okrajnim šolskim svetnikom v dobrovoljni prevdarek, in če se jim dopada, želeli bi, da oni pripomorejo, da gori navedene besede postanejo mesó, to je, da se vpeljejo po deželi toliko koristne kmetijske šole. Mnogo naših učiteljev se je vže izobraževalo na Dunaji in v Gradcu v gospodarskih naukih, in ker imamo, hvala Bogu, dokaj kmetijsko-podučnih knjig, in nas „Novice“ soznanjajo z vsem, kar se novega godi v raznih razdelkih kmetijstva, zatoraj mislimo, bodo učitelji prav vspešno o tem predmetu podučevali.

Spominjaje se 23. §. šolskega nadzorstva postave: mislim, častiti okrajni svetniki, da boste dobrovoljno sprejeli in prevdarili ta moj nasvèt!

Iz Poloma na Kočevskem.

Ivan Zarnik, učitelj.

Oglas šolskim možém.

Tretji tečaj ministerskega lista, kateri pod naslovom „Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für Cultus und Unterricht“ razglašá vse šolske postave in ukaze, oznanila in osebne zadeve, razpise služeb, odločbe zarad šolskih knjig in učnih pripomočkov, začne izhajati 1. januarja 1871. leta.

Za gosposke in učitelje onih šol, katere se zdržujejo iz državnih ali javnih zakladov, veljá vsaka postava, brž ko se razglasí po tem listu, tako, kakor da bi jim bila osebno naznanjena. Kdor ima pri šolah kaj opraviti, potreben mu je ta list.

S poštnino vred je cena celemu tečaju le 2 gold. Naročila prejema „Expedit des Ministeriums für Cultus und Unterricht“ na Dunaji, kamor se naročnina v frankiranih listih ali pa poštnih nakaznicah pošilja.

Znanstvene stvari.

Poročilo

o XVIII. odborovi skupščini slovenske Matice

v Ljubljani 30. novembra 1870. l.

Vprični so bili s predsednikom g. dr. Costom naslednji domači gg. odborniki: dr. Jan. Bleiweis, Jeran, Lézar, Marn, Praprotnik, dr. Papež, dr. Razlag, Sovan, Šolar, Vavrú, Vilhar, dr. Vončina, dr. Zupanec, vnanji pa gg. Kosar, Trstenjak in dr. Ulaga.

1. Po pozdravu predsednikovem se potrdi zapisnik XVII. skupščine in na to poroča tajnik gosp. Lézar o važnejih stvaréh: Udov se je od 1. avgusta t. l. oglašilo 77, med njimi 3 ustanovniki, katerih eden je pre-